

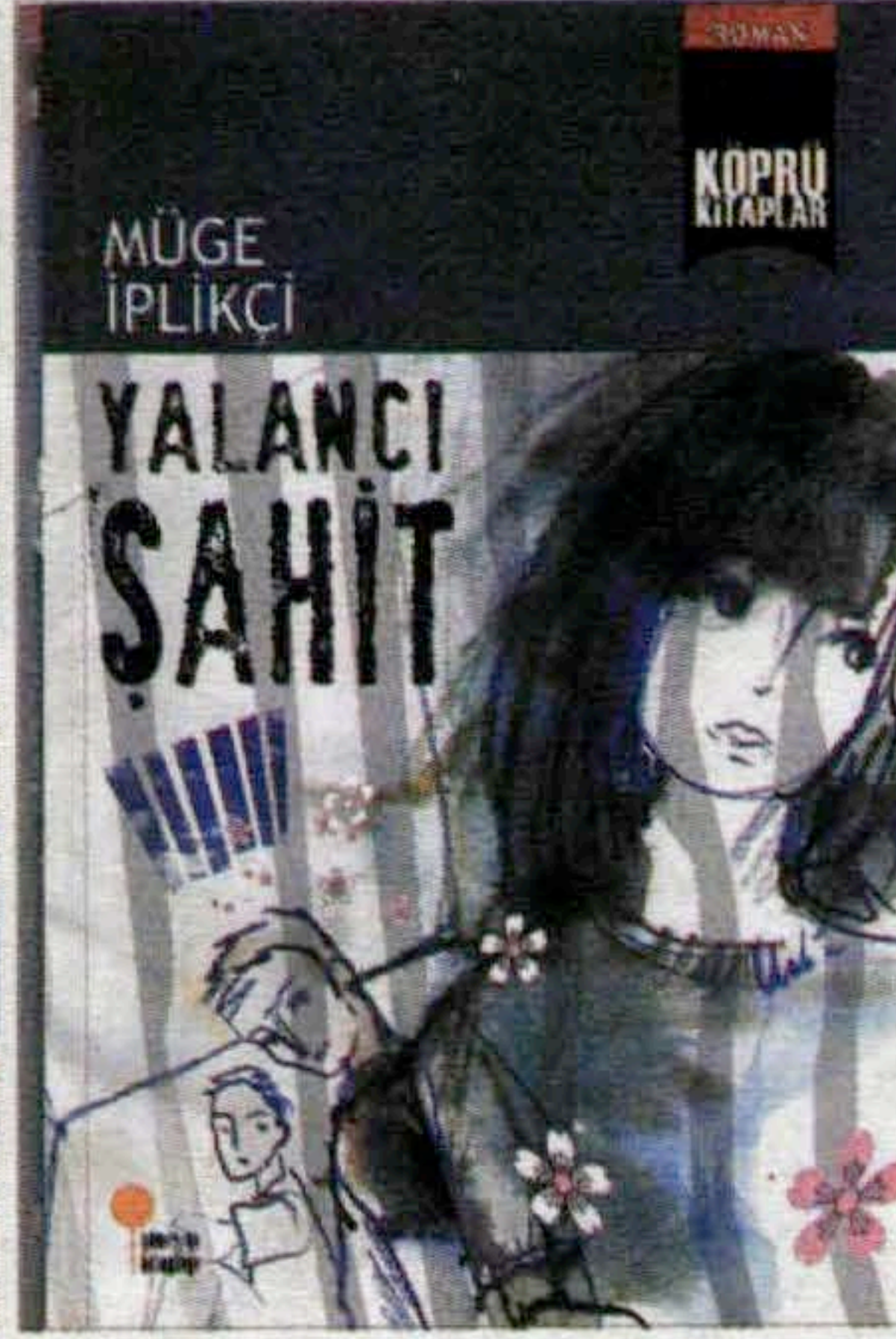
güneşiği kitaplığı, memet fuat yayıncılık ödülü'nü aldı

Geçen ay çocuk ve gençlik edebiyatı yayıncılığı açısından sevindirici bir ödüllendirme gerçekleşti. Kuruluşunun 15. yılını kutlayan Güneşiği Kitaplığı özellikle Köprü Kitaplar dizisindeki yayıncılık çabası nedeni ile Memet Fuat 2010 Yayıncılık Ödülü'ne hak kazandı. Cevat Çapan, Konur Ertop, Nurdan Gürbilek, Uğur Kökten, Hasan Kuruyazıcı, Nilüfer Kuyaş ve Mustafa Öneş'ten oluşan Seçici Kurul, Güneşiği Kitaplığı'nı Köprü Kitaplar dizisiyle gençleri ve her yaşta okuru, edebiyatın farklı ve güçlü isimleriyle buluşturan kitaplar yayımladığı için ödüle değer gördü. Bu nedenle bu ayın yazısını farklılığı ve güçlülüğü vurgulayacak 2 ismin kitaplarını tanıtarak değerlendirmek ve Güneşiği Kitaplığı'nı gönülden kutlamak istedim.

Editörlüğünü Semih Gümüş'ün yayın yönetimini Dr. Müren Beykan'ın yaptığı Köprü Kitaplar dizisinden daha önce Necati Tosuner'in Keleş Osman'ı ile Kadri Öztöpcü'nün Saklıköy'ün Kuşçusu'nu tanıtmıştım. Bu kez Müge İplikçi'nin Yalancı Şahit isimli eseri ile başlayalım.

İplikçi'nin toplum sorunlarına özellikle de kadın sorunlarına duyarlı bir yazar olduğunu gazete yazılarını ve edebiyat eserlerini izleyenler bilir. Yalancı Şahit çok önemli bir yarayı, taş atan çocukları ele almış. Roman 22 bölüme ayrılmış. 1. bölüm başlangıç, 2. bölümün başlığı E, 3. bölüm EN, 4. bölüm ENA, 5. bölüm ENAZ böylece her bölümde bir harf daha eklenerek 22. bölüm başlığına ulaşıyoruz: ENAZSİZİNKADAR-MASUMUZ.

İplikçi her şeyden önce genç okura dilin olanaklarını hissettiriyor. Anlatının kahramanı Yavuz, şehrin en yoksul bölgesinde taş taş üstüne konmuş, sıvasız apartmanlardan birine doğar. Bina durmaksızın semirir yeni çocuk sesleri doğar. İşin aslı kimse umursamaz onları. Onlar, sapsizliğin çocuklarıdır. (s. 15). Yavuz'un babası ve amcası kentten kuzeyini kaplamış kot taşlama fabrikasında soluk alınmayan ortamda çalışırken bitip tükenmişlerdir. 6. sınıfın sonunda Yavuz babasız ve amcasızdır. Evin geçim sorumluluğu üstüne kalmıştır. Komşusu Hasan Amca'nın karpuz tezgâhında çalışırken ironik bir seçimle adı Barış Caddesi olarak kurgulanan caddede bir arbede olur. Bir grup genç polisle çatışır. Yavuz gençlerin arasında ablası Songül'ü görür. Ablası taş atmaktadır. Bu sırada polis basınçlı su sıkarak ve ortaklık Nuh Tufanı'na döner. Suların içinde kalan ablayı kurtarmak için ileri atılan Yavuz'u olay sakinle-

şince sivil polis yakalar. O gece çıkarıldığı mahkemede yalnızca adını soyadını söyleyebilir. Olanların hiç birini anlatamadan atmadığı bir taşın suçlanarak hapsi boylar. Hâkimin gerekçesi "Bu çocukların yeni suçlar işlememesi için Yavuz Çetin Boyacı'nın tutuklanması" olarak kulaklarına dağlanır. (s.32). Koğuşuna yollanır. Sabaha karşı koğuşa, cezaevi yönetiminden hoş geldin dayaağı yemiş, apartman komşusu Yusuf'u da tıklarlar.

Sonraki günleri yazar hiç acındırmadan olanca korkunçluğu ile "içinde kâğıtlar, çiviler, fare kuyrukları, bazen de bez parçaları gezinen" yemekleri betimleyerek sezdirmeyi başarmış. Bu şartlarda koğuşta 7 çocuktur. 10 aydır tutukludurlar. Mahkemeye çıkacakları günü beklerken aralarında mahkemecilik oyunu oynarlar.

Her seferinde yüzde yüz suçlu bulunurlar. Her seferinde Yusuf "Başların size de, davanıza da" deyip oyunu bozar. Günler koğuşta böyle geçerken arkadaşları Yavuz'un resim yeteneğini keşfedip, ona duvara resim çizdirmeye başlarlar. Artık mahkeme duvarının ressamıdır Yavuz. Hem resmini çizer hem ilkokuldaki Selime öğretmenini anımsar. "Resamlar bir tür yalancı şahittir; gerçeği en iyi onlar görür" diyen öğretmenini. Edebiyatçılar da sözcüklerle resim çizmiyor mu? Onlar da bir tür yalancı şahit değil mi? Eser bundan sonra bir taraftan koğuş çocuklarının yaşam öyküleri diğer taraftan kurdukları düşler aracılığı ile görünür kılınan sistem eleştirisi ile aslında suçlu olarak damgalanan çocukların nasıl büyüklerin oluşturduğu sistemin mağduru olduklarını sezdirerek sürer.

Cezaevi müdürünün zulmü ise kurgu ortamında dahi insanı öfke

nöbetine sürükleyecek kadar güçlü. Koğuşta aylarca hapis yatan çeşitli bahanelerle aileleriyle görüşmeleri engellenen çocuklar, bir biçimde koğuşa sokulan bir fotoğraf makinesi aracılığı ile tüm duvar resimlerini belgeleyerek dış dünyaya gazeteci Hümeysra'ya ulaştırırlar. Bu hareket karşılıksız kalmaz.

Cezaevi yönetiminin postalları yönetimin yarattığı koşulları belgeledi diye çocukların böğrünü çigner. Sonrasını okuyun. Kamuoyuna Taş Atan Çocuklar olarak tektipleştirilen dramın ardını sorgulamak istiyorsanız, kimi zaman yaşamdan daha gerçek ve kalıcı olana bir edebiyat eserinin tanıklığı ile ortak olmak istiyorsanız, devlet terörü ve masumiyet kavramlarını sorgulayan gençler yetiştirmek istiyorsanız okuyun. Bu anlatı evdeki yeni yetişen gencinizle çok şey konuşmaya olanak veren bir eser.

İkinci kitap Behçet Çelik'in Sınıfın Yenisi isimli eseri. 2008 Sait Faik Hikâye Armağanı'nın da sahibi olan yazar, Sınıfın Yenisi'nde Emre'nin yaşamından bir kesit sunar. Emre, arkadaşlarının tersine girdiği sınavı kazanamayınca mahalle mektebine giden ve iç organlarına kadar sıkılan bir gençtir. Okul başlayalı iki hafta olmuş ama kimseyle arkadaşlık kuramamıştır.

Sınıf arkadaşlarının içinde Şaşı diye seslenen Süleyman'ı korumak için lakap takmanın incitliliğini anlatmaya çalıştığı bir okul günü başta Süleyman kimse onu anlamaz. Bir tek Arda, müdahalesinde haklı olduğunu söyleyerek yanına gelir. O gün iki genç arasındaki dostluğun temelleri atılır.

Arda ve Emre saatler süren sohbetlerle süsledikleri dostlukları sayesinde birbirlerinin farklılıklarını ve benzerliklerini keşfederler. Kimlik

oluşturma sürecinin başlangıcında, aileden bağımsızlaşma isteğinin yarattığı sürtüşmelere de yer veren eserde genç okur hem kendi özlemlerini hem de ailesinin sesini duyup, onların da endişelerini anlamayı deneyimleyecektir.

Yeni edindiği arkadaşı ile iletişim kazalarının da yaşandığı anlatıda Arda yalnızlık duygusunu eski okul arkadaşı Eda'yı düşünüp, onla ilgili hayaller kurarak aşmayı dener. Ancak ne hayaller gerçek olacak, ne de Eda ile yeniden karşılaşmak için adım atacak cesareti olacaktır.

Emre'nin Arda'ya küskünlüğü Arda'nın attığı bir adımla geçer. İki genç konuşurlar ve yaşam eski tadına kavuşur. Emre dünyayı dolaşmayı düşlemektedir. Bu düşünüyü arkadaşları ile paylaşır. Günler geçmekte ancak yeni okulda Emre'nin misafir gibi hissetmesi sürmektedir. Ancak sınıf arkadaşlarından Sibel Emre'nin içinde çok farklı duygular uyandırmakta ise de Emre, bu duygularını dostuna açmaya çekinmektedir.

Emre, "Kâh tiz bir gitar solunun kederli ezgileri arasında salınıyordu... Kâh telaşlı bir baterinin ritmi kaplıyordu göğüs kafesini. (s. 108). Yazarın dil tadını da örneklemeye çalıştığım bu alıntı ilk aşkın müziğini de duyumsatır.

Müzik, Emre'nin, yazı ise Arda'nın kendilerini ifade etmek için kullandıkları sanat ortamlarıdır. Anlatı bu açıdan gençleri dolaylı olarak kendilerini sanat yoluyla ifade etmeye yüreklendirir. İki genç sohbetleri ile birbirlerine ayna olurlar, birbirlerini yüreklendirirler, düşünceleri netleşir, kendilerini daha iyi tanırlar. "Yalnızlık dünyayı doldurmuş. Bir insanı sevmekle başlar her şey" diyen Yunus gönüllü usta Sait Faik'in izinden Behçet Çelik'in Emre'si de Arda'ya duyduğu dostluk ve Sibel'e duyduğu sevgiyle misafir hissettiği ortamda evinde duyumsamaya başlamakla kalmaz, şartları değiştirmek için arkadaşına yardımcı olacak gücü bile içinde bulur; arkadaşına da buldurur.

Kendi şarkısını kendi besteleyecek güce kavuşmuştur. Çelik'in pırl pırl dili ile bir okuma şöleni sunan Sınıfın Yenisi kimlik oluşturma sürecinin zorlukları ile baş etmeye çalışan gençlere umut ve güç verecek bir eser.

Mayıs ayların gülüdür /Taze bir çiçek dalıdır /İçerim ateş doludur /Mayıs'ta gönlüm delidir diyen Sabahattin Ali usta'ya saygı sunar, deli gönüllerinizin sevgiyle coşmasını dilerim. Güneşiğin tadını çıkarın Mayıs ayında.